

PAGPAPANATILI NG SISTEMA NG PAAGUSAN

Ang County ng San Diego ay may isang kumplikadong sistema ng pagpapatuho ng bagyo, pampubliko at pribado, na binubuo ng mga kalye at mga kanal, mga catch basin, mga tubo sa ilalim ng lupa, mga kanal, mga istasyon ng bomba, at mga channel. Ang sistemang ito ay ginagamit para magdala ng tubig palayo sa mga tahanan at negosyo patungo sa mga ilog at sapa. Mahalagang patuloy na mapanatili ang sistemang ito para magamit ito sa buong kapasidad. Regular na sinusuri ng County ang pampublikong sistema at nagsasagawa ng pagpapanatili kung kinakailangan. Pakitulungan kaming tiyakin ang kapasidad ng buong sistema sa pamamagitan ng pagpapanatili ng pribadong sistema.

- Suriin ang Sistema ng mga Tala ng Survey ng County para matukoy kung mayroong pribado o pampublikong pasilidad ng paagusan sa ari-arian mo: <https://srs.sandiegocounty.gov>.

- Panatiliing walang mga sagabal at mga labi gaya ng mga puno, matataas na palumpog, at basura ang mga batis at iba pang sasakyan na nagdadala ng daloy ng ulan sa ari-arian mo. Ang may pasak o nahaharagang kanal ay hindi makapagdada ng tubig at maaaring magdulot ng pagbaha.

- Huwag kailanman magtapon o maghagis ng anuman sa mga kalye o sistema ng paagusan ng bagyo. Ang pagsasagawa nito ay isang paglabag sa Ordinansa sa Pangangalaga ng Watershed ng County No. 10410.

- Kung makakita ka ng mga basura o mga labi sa pampublikong sistema ng paagusan, makipag-ugnayan sa kawani ng Mga Operasyong sa Field ng Gawaing-bayan ng County sa (619) 443-1260 araw ng trabaho o (877) 684-8000 gabi at katapusan ng linggo.

KALIGTASAN SA BAHA

Para mabawasan ang panganib sa iyo na mapinsala sa panahon ng baha:

- Huwag subukang tumawid sa isang mabilis na daloy kung saan ang tubig ay nasa itaas ng mga bukung-bukong mo.
- Ilayo ang mga bata sa mga ilog, kanal, alkantariya, at paagusan ng tubig-bagyo.
- Huwag maglakbay sa mga kalsadang binaha o sa mga nasasawsawang lugar at huwag kailanman magmaneho sa isang may hadlang na "Sarado ang Daan."
- Kung ang tahanan mo ay maaapektuhan ng tubig baha, patayin ang lahat ng de-kuryenteng circuit sa panel ng fuse o idiskonekta ang switch.
- Lumikas sa lugar na mapanganib sa baha sa oras ng paparating na baha o kapag pinayuhan na gawin ito ng Mga Kagawaran ng Pulis o Bumbero.
- Magplano ng pamilya na sumasaklaw sa mga aktibidad bago, habang, at pagkatapos ng mga pang-emergency sa baha. (readysandiego.org)

MGA REGULASYON AT PAGPAPAHINTULOT SA PAGLAKI NG BINABAHA

Palaging suriin sa Mga Serbisyo sa Pagpapalano at Pagpapaunlad ng County at mga departamento ng Mga Gawaing-bayan bago mo itayo, punan, baguhin, o markahan ang ari-arian mo. Lahat ng mga bagong pag-unlad, o anumang mga pagbabago, pagdaragdag, o pagbabago sa iyong gusali o lupa ay nangangailangan ng pahintulot. Bago ka magsimula sa pagtatayo, alamin kung aling mga permiso at mga pamantayan ng gusali ang angkop sa pamamagitan ng pakikipag-ugnayan sa kawani ng Mga Serbisyo sa Pagpapalano at Pagpapaunlad sa Sentro ng Operasyon ng County sa 5510 Overland Avenue, San Diego, CA o (858) 694-2055.

Bilang dagdag sa mga regular na permiso sa gusali, ang mga espesyal na regulasyon ay nalalapat sa konstruksyon sa binabaha at sa mga daanan ng baha. Walang konstruksiyon, kabilang ang pagpuno, ang pinahihintulutan sa nakamapang daanan ng baha nang walang pagsusuri sa pang-inhinyero na nagpapakita na ang proyekto ay hindi magdaragdag ng pinsala sa baha sa ibang lugar. Ang anumang aktibidad sa labas ng binabaha ngunit sa loob ng natural o ininhinyero na daluyan ng tubig ay nangangailangan din ng permiso.

Maaaring kailanganin ang pagtaas o hindi pagtablan ng baha kung plano mong pahusayin nang malaki ang kasalukuyang istraktura mo na matatagpuan sa loob ng FEMA o county na tinukoy na lugar ng baha (ang halaga ng pagpapahusay o add-on ay 50% ng halaga ng kasalukuyang istraktura). Kung ang ari-arian mo ay lubos na nasira (50 porsiyento ng halaga ng gusali), ang mga pederal na regulasyon ay maaaring mangailangan sa iyo na itaas o hindi tablan ng baha bago mo muling itayo. Ang dokumentong pinamagatang, "Mga Sagot sa Mga Tanong Tungkol sa Malaking Pagpapabuti/Malaking Napinsalang mga Gusali" (FEMA 213/Agosto 2018) ay makakatulong sa pagsagot sa mga tanong sa paksang ito at maaaring makuha nang libre sa pamamagitan ng pagtawag sa 1-800-480-2520 o pagbisita sa <https://www.fema.gov>.

Para mag-ulat ng iligal na pag-unlad ng binabaha o para mapatunayan na ang mga wastong permiso sa pagtatayo ay naibigay, makipag-ugnayan sa Kagawaran ng Mga Gawaing-bayan sa Pagkontrol sa Baha sa (858) 495-5318. Mag-iimbestiga ang isang inspektor.

MAHAHALAGANG NUMERO

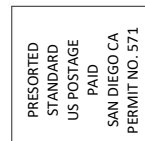
Lokal na Tugon sa Kalamidad (Hindi Pang-emergency) **211**

Kagawaran ng mga Gawaing Bayan
Pagkontrol sa Baha **(858) 495-5318**
Mga Paglabag sa Pagtatapon ng Sapa **(888) 846-0800**
Pagpapanatili Ng Sistema Ng Paagusan
(Araw) **(619) 443-1260**
(24 Oras) **(877) 684-8000**

Opisina ng Mga Serbisyon Pang-emergency ng County **(858) 565-3490**

FEMA **(800) 621-FEMA** o **(800) 621-3362**

American Red Cross **(858) 309-1200**

County of San Diego
Department of Public Works
5510 Overland Ave., Suite 410
San Diego, CA 92123

MAHALAGANG IMPORMASYON

Protektahan ang Ari-arian Mo Laban sa Pagbaha

County ng San Diego
Kagawaran ng mga Gawaing Bayan
5510 Overland Avenue
San Diego, CA 92123

ANG PANGANIB NG BAHA AY TOTOO AT LAGANAP

Ang pagbaha ay ang pinakakaraniwang natural na kalamidad sa America. May tinatayang 6,600 na tirahan at mga komersyal na gusali na napapaalim sa pagbaha sa loob ng mga unincorporated na lugar ng County ng San Diego.

Kahit na milya-milya ang layo mo sa tubig, maaari ka pa ring maging biktima ng pagbaha. Sa katunayan, halos 1 sa 4 na kahilingan sa insurance sa baha ang binabayaran sa mga patakaran sa mga lugar na mababa hanggang sa katamtamang panganib. Lyon ay bahagyang dahil hindi ito nangangailangan ng isang malaking anyong tubig, o kahit isang malaking bagyo, para magdulot ng baha. Anumang bagay mula sa sirang linya ng imburnal hanggang sa mabagal na pag-ulan ay maaaring magdulot ng pagbaha. Ang mga tahanan sa mga lugar na may mataas na peligro ay may 26% na posibilidad na masira ng baha sa buong buhay ng isang 30-taong pagkakasangla.

MGA LOKAL NA PANGANIB SA BAHA

Pitong watershed ang nagmumula o dumadaan sa County ng San Diego. Ang mga ito ay ang Santa Margarita, San Luis Rey, San Dieguito, San Diego, Sweetwater, Otay, at Mga Ilog ng Tijuana. Ang County ng San Diego ay dumanas ng maraming malalaking baha na dulot ng matinding o matagal na pag-ulan at nagresulta sa pagkawala ng buhay at milyon-milyong dolyar sa mga pinsala sa ari-arian. Sa nakalipas na dekada, naganap ang malalaking baha sa Mission Valley, El Cajon, Ramona, at Borrego Springs. Bilang dagdag sa mga pangunahing kaganapan sa pagbaha na ito, ang pagbaha ay kilala na nangyayari sa mga lokal na lugar ng County sa panahon ng karaniwang pana-panahong pag-ulan. Ang pagbaha ay kilala rin na nangyayari pagkatapos ng mga malalaking kaganapan sa sunog, na malapit na sinusubaybayan ng County ng San Diego.

Ang gitnang at silangang bahagi ng County ng San Diego ay pinaka-madaling kapitan sa mga malalakas na baha kung saan ang mga kanyon ng bundok, tuyong sapa, at matataas na disyerto ang umiiral na lupain. Ang mga alluvial fan ay matatagpuan sa Borrego Valley at nangangailangan ng mga espesyal na paraan ng pagtatayo para maprotektahan ang mga gusali. Ang mga partikular na lugar ng naisalok na pagbaha (o “hot spot”) ay tinutukoy sa Plano sa Pagbabawas ng Maramihang Hurisdiksyon ng Peligro (Hazard Multi-Jurisdictional Hazard Mitigation Plan) ng County. Ang Plano, na magagamit para sa pampublikong pagsusuri sa <https://www.sandiegocounty.gov/content/sdc/dpw/flood.html>, ay nagbibigay ng impormasyon sa populasyon at bilang ng mga gusaling napapaalim sa mga panganib sa pagbaha at pagkabigo ng dam. Naglalahad din ang Plano ng mga pag-asikaso na aksyon at rekomendasyon para sa pagbabawas ng panganib.

MGA MAPA NG PELIGRO SA BAHA

Ang gitnang at silangang bahagi ng County ng San Diego ay pinaka-madaling kapitan sa mga malalakas na baha kung saan ang mga kanyon ng bundok, tuyong sapa, at matataas na disyerto ang umiiral na lupain. Ang mga alluvial fan ay matatagpuan sa Borrego Valley at nangangailangan ng mga espesyal na paraan ng pagtatayo para maprotektahan ang mga gusali. Ang mga partikular na lugar ng naisalok na pagbaha (o “hot spot”) ay tinutukoy sa Plano sa Pagbabawas ng Maramihang Hurisdiksyon ng Peligro (Hazard Multi-Jurisdictional Hazard Mitigation Plan) ng County. Ang Plano, na magagamit para sa pampublikong pagsusuri sa <https://www.sandiegocounty.gov/content/sdc/dpw/flood.html>, ay nagbibigay ng impormasyon sa populasyon at bilang ng mga gusaling napapaalim sa mga panganib sa pagbaha at pagkabigo ng dam. Naglalahad din ang Plano ng mga pag-asikaso na aksyon at rekomendasyon para sa pagbabawas ng panganib.

Ang kawani ng Counter ng Pagkontrol sa Baha sa Sentro ng Operasyon ng County sa 5510 Overland Avenue sa San Diego ay handang tumulong sa iyo nang personal o sa pamamagitan ng telepono sa (858) 495-5318 kasama ang sumusunod na impormasyon:

- Kung ang isang ari-arian ay matatagpuan sa loob ng isang NFIP o nakamapang lugar ng baha ng County.
- Impormasyon sa rating ng insurance sa baha gaya ng lugar ng baha ng FEMA at batayan ng regulasyon sa taas ng baha.
- Sertipiko ng Pagtaas ng FEMA, kung available. Ang Elevation Certificate ay isang mahalagang tool na ginagamit upang tumpak na i-rate ang mga patakaran sa insurance sa baha.
- Impormasyon sa ipinag-uutos na mga kinakailangan sa pagbili ng insurance sa baha.
- Mga probisyon sa regulasyon na maaaring ilapat sa ari-arian mo.
- Kung available, nakaranas man o hindi ng anumang pinsala sa baha ang ari-arian.

BABALA SA BAHA

Ang mga babala sa baha ay ipinakalat ng Sistema ng Pang-emergency na Alerto sa pamamagitan ng mga lokal na istasyon ng radyo at telebisyon (KOGOAM600, KFMB-AM760, KPBS-FM89.5, FOX6, KFBM8, KGTV10, KNSD, KSWB, KUSI, KBNT, XHAS, at KPBC) at ng NOAA Weather Radio sa 162.40 MHz. Sa online, maaari mong i-access ang mga pagtataya, mga talakayan sa panahon, impormasyon ng radar, at mga larawan ng satellite sa pamamagitan ng site ng pagtataya sa baha ng National Weather Service na maaaring matignan sa <http://weather.gov/sandiego>.

Ang County ay nagbibigay ng agarang impormasyon tungkol sa mataas na tubig, mga pagsasara ng kalsada, at mga ruta ng paglikas. Ang mga babala ay maaari ding ibigay sa mga apektadong tirahan at negosyo sa pamamagitan ng Programa ng AlertSanDiego na nagpapahintulot sa mga residente na irehistro ang kanilang mga cell phone sa online para makatanggap ng impormasyon sa pang-emergency na panahon. Ang ALERT na Sistema ng Babala sa Baha sa San Diego County ay binubuo ng mahigit 120 ALERT na istasyon ng babala sa baha, na kinabibilangan ng 25 na panukat ng daloy, 10 sensor ng antas ng imbakan ng tubig, 99 na sensor ng ulan, at 3 istasyon ng panahon. Ang data ng ALERT rainfall ay nasa: <https://sandiego.onerain.com> at <https://www.weather.gov/sgx/hydro>. Ang County ay nagpapanatili din ng mga webcam sa mga piling tawiran na may mababang tubig sa loob ng unincorporated na lugar. Tingnan ang mga ito dito: <https://www.sdcfd.org/content/sdc/sdcfd/webcams.html>

Ang malakas na baha ay sanhi ng labis na pag-ulan sa maikling panahon, karaniwang wala pang 6 na oras. Ang PAGBANTAY SA MALAKAS NA BAHA ay nangangahulugan na ang malakas na pagbaha ay posible sa loob ng lugar na binabantayan. Ang BABALA SA MALAKAS NA BAHA ay nangangahulugan na ang malakas na baha ay malapit na o naiulat na sa lugar ng babala at maaaring maipapayo ang paglikas. Kapag nagbigay ng babala sa malakas na baha, maaari kang magkaroon ng 30 minuto o mas mabilis para kumilos. Samakatuwid, dapat mong paunang planuhin ang mga aksyon na gagawin mo kapag naglabas ng babala sa pagbaha.

Ang opisyal na site ng Pambansang Programa sa Insurance sa Baha

NATURAL AT MGA KAPAKI-PAKINABANG NA GINAGAWA NG MGA BINABAHA

Kapag ang mga bahagi ng mga binabaha ay napanatili o naibalik sa kanilang natural na estado, nagbibigay ang mga ito ng maraming benepisyo sa parehong mga sistema ng tao at natural. Ang mga bukas na espasyo na mapagkukunang lugar na katabi ng mga binabaha na lugar ay nagpapataas ng estetika at mga pagkakataon sa libangan; bawasan ang bilang at kalubhaan ng baha; tumulong sa paghawak ng pag-agos ng tubig-bagyo; at bawasan ang walang puntong polusyon ng tubig-bagyo. Alinsunod sa mga patakarang nakasaad sa Pangkalahatang Plano ng County ng San Diego, ang isang malaking bahagi ng mga binabaha sa loob ng County ay gaganapin para sa paggamit ng bukas na espasyo, tulad ng mga parke at iba pang mga libangan, marami sa natural o kapaki-pakinabang na estado. Ang Programa sa Pag-iingat ng Maramihang Uri (Multiple Species Conservation Program, MSCP) ng County ay higit na tinitiyak na ang mga layunin ng Pangkalahatang Plano ay natutugunan. Ang mga layunin ng MSCP ay para mapanatili at mapahusay ang pagkakaiba-iba ng biyolohikal sa rehiyon; para mapanatili ang mabubuhay na populasyon ng mga nanganganib, at pangunahing sensitibong uri ng hayop at ang kanilang mga tirahan; at upang maprotektahan ang kalidad ng tubig. Ang karagdagang impormasyon tungkol sa MSCP ng County ay matatagpuan online sa <https://www.sandiegocounty.gov/pds/mscp/> o sa pamamagitan ng pag-email sa mscp@sdcounty.ca.gov.

Ang "Proteksyon ng Watershed, Pamamahala ng Tubig-bagyo, at Utos sa Kontrol sa Paglabas ng County ng San Diego" ay nangangailangan ng mga hakbang para kontrolin ang mga tulin at bilis ng daloy upang ang mga daloy at mga pattern ng daloy ay hindi makagambala sa ibaba ng agos ng mga basang lupa o mga tirahan na matatagpuan sa pampang ng ilog. Hindi pinahihintulutan ang paglilipat ng pag-agos sa mga pasilidad ng rehiyon kung aalisin nito ang mga agarang tirahan sa ibaba ng agos ng pinakamababang daloy at mga kinakailangan nilang kaganapang pagdaloy sa pampang.

INSURANCE SA BAHA: ANG PINAKAMAHUSAY NA PROTEKSYON

Kasama sa pagiging handa para sa isang baha ang pagkakaroon ng insurance sa baha. Sa baha, kadalasan ay may ilang resulta ng pagkawala o pagkasira ng ari-arian. Sa kasamaang palad, ang mga patakaran sa insurance ng mga may-ari ng bahay ay hindi sumasakop sa pinsala sa baha. Gayunpaman, ang saklaw na ito ay makukuha sa ilalim ng Pambansang Programa sa Insurance sa Baha para sa mga kalahok na komunidad tulad ng County ng San Diego.

Maraming tao ang nag-iisip na hindi nila kailangan ng insurance sa baha dahil ang tulong ng pederal na sakuna ay magpiyansa sa kanila. Ngunit ang mga baha ay hindi palaging idineklara na isang pederal na sakuna at kahit na ang mga ito, ang tulong ay karaniwang nasa anyo ng isang pautang, na dapat bayaran nang may interes. Ang insurance sa baha, sa kabilang banda, ay nagbabayad para sa lahat ng sakop na pagkalugi, at hindi katulad ng mga pautang, ang pera na iyon ay hindi kailangang ibalik. Maaari mong sakupin ang istraktura ng tahanan mo nang hanggang \$250,000, at ang mga nilalaman nito ay hanggang \$100,000. Para sa mga negosyo, ang saklaw ng istraktura ay available hanggang \$500,000, at hanggang \$500,000 para sa mga nilalaman.

Huwag maghintay hanggang huli na ang lahat. Ang isang patakaran ay tumatagal ng 30 araw mula sa aplikasyon hanggang sa epektibong petsa ng pagkakasakop. Para sa karagdagang impormasyon, tawagan ang ahente mo o ang Sentro ng Tulong ng NFIP sa: 1-877-336-2627 o bisitahin ang <https://www.floodsmart.gov>.

PROTEKTAHAN ANG ARI-ARIAN MO

Bilang dagdag sa proteksyon na ibinibigay ng insurance sa baha, maaari mong protektahan ang ari-arian mo sa pamamagitan ng iba't ibang mga hakbang na maaaring mag-iba sa kaguluhian at gastos. Ang mga hakbang sa proteksyon ng ari-arian ay ginagamit para baguhin ang mga gusali o iba pang pasilidad na napapaalim sa pinsala sa baha sa halip na ilayo ang tubig baha. Ang pagtataas ng bahay sa itaas ng antas ng baha ay ang pinakamahasay na paraan ng proteksyon ng ari-arian na maikli sa paglipat ng gusali sa labas ng binabaha. Kung ang isang gusali ay hindi maalis mula sa paraan ng pinsala, maaari itong protektahan sa lugar. Sa mga lugar na mababa ang pagbabanta ng baha, tulad ng madalang na mababaw na pagbaha, mga hadlang, at tuyo at basa na hindi tinatablan ng baha, ay maaaring maging mabisang paraan. Ang iba pang mga hakbang sa pagprotekta sa ari-arian na maaari mong gawin ay kinabibilangan ng:

- Itaas ang iyong pugon, painitan ng tubig, at de-kuryenteng panel sa mas matataas na palapag o sa kuwartong nasa pagitan ng kisame at ng bubungan kung sila ay nasa mga lugar ng tahanan mo na maaaring bahain.
- Mag-install ng mga check valve sa pagtutubero para maiwasan ang pag-back up ng tubig-baha sa mga kanal ng tirahan mo. Bilang huling paraan, kapag nagbabanta ang mga baha, gumamit ng malalaking tapon o mga takip upang isaksak ang mga shower, batya, o palanggana.
- Selyuhan ang mga dingding sa mga uligan gamit ang hindi tinatablan ng tubig na timpla para maiwasan ang tagos sa mga bitak.
- Ilipat ang mga kasangkapan at anumang iba pang mahahalagang bagay sa mas matataas na palapag.
- Panatilihin madaling gamitin ang mga materyales tulad ng sakong buhangin, plywood, plastic sheeting, at tabla para sa pang-emergency na hindi tinatablan ng tubig.

Para matuto nang higit pa, bisitahin ang <https://www.fema.gov/emergency-managers/riskmanagement> ng FEMA at ang website ng County ng San Diego <https://www.readysandiego.org>.

Ang FEMA ay nagbibigay ng mga gawad, sa ilang partikular na sitwasyon, para sa mga hakbang sa proteksyon ng ari-arian na nagbabawas sa mga pagkalugi sa sakuna at nagpoprotekta sa buhay at ari-arian mula sa mga pinsala sa sakuna sa hinaharap. Ang mga proyekto ay dapat magbigay ng pangmatagalang solusyon sa isang problema. Ang mga gawad na ito ay ibinibigay sa estado o lokal na pamahalaan sa halip na sa may-ari ng bahay nang direkta at kadalasan ay may kinakailangan sa bahagi ng gastos. Para matuto nang higit pa tungkol sa mga programang ito, bisitahin ang website ng FEMA sa <https://www.fema.gov/grants/mitigation>.

